

Початок 2016 року ознаменувався запровадженням в країні цілого ряду законодавчих змін, які безпосередньо пов'язані з веденням бізнесу або мають на нього вплив. Враховуючи наведене, ми присвятили цей огляд найбільш актуальним, на наш погляд, змінам до чинного законодавства, які пов'язані з порядком державної реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців, порядком реєстрації речових прав на нерухоме майно, а також умовами отримання дозволу Антимонопольного комітету України на концентрацію.

1. Щодо змін порядку державної реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців

Наприкінці минулого року набув чинності Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців» та деяких інших законодавчих актів України щодо децентралізації повноважень з державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань» від 26.11.2015 р. № 835-VIII (далі – «Закон про реєстрацію осіб»), яким повністю було змінено існуючий порядок державної реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців. Перелік нововведень та змін до порядку реєстрації осіб коротко наведений нижче.

Змінено перелік суб'єктів, що підлягають державній реєстрації відповідно до вимог Закону про реєстрацію осіб.

Попередня редакція Закону про реєстрацію осіб встановлювала порядок державної реєстрації виключно юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців, але з набуттям чинності нової редакції Закону перелік таких суб'єктів розширений та відтепер обов'язковій державній реєстрації за Законом про реєстрацію осіб підлягають, окрім юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців, також громадські формування та їх символіка (у випадках, передбачених законом).

Змінена система органів, що здійснюють державну реєстрацію.

Раніше державну реєстрацію осіб монопольно здійснювали виключно посадові особи Державної реєстраційної служби, що входить до структури Міністерства юстиції України.

Тепер право здійснення державної реєстрації окрім органів державної влади, що належать до структури Міністерства юстиції України, також отримали виконавчі органи місцевого самоврядування, нотаріуси та інші акредитовані суб'єкти, які пройшли акредитацію та виконали ряд законодавчо встановлених вимог.

Скасовано територіальний принцип здійснення реєстраційних дій і зараз проведення державної реєстрації не прив'язане до місця зберігання реєстраційної справи, а може здійснюватись будь-яким державним реєстратором (незалежно від місця зберігання реєстраційної справи).

Значно розширений перелік відомостей, які містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань (далі – «ЄДР»).

Змінений розмір адміністративного збору за вчинення реєстраційних дій державними реєстраторами.

2. Щодо змін порядку державної реєстрації речових прав на об'єкти нерухомого майна та їх обтяжень

З 1 січня 2016 р. набув чинності Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» та деяких інших законодавчих актів України щодо децентралізації повноважень з державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» від 26.11.2015 р. № 834-VIII (далі – «Закон про реєстрацію прав»), який ґрунтовно змінив існуючу процедуру здійснення державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень. Нижче наведений короткий огляд ключових нововведень та змін до порядку реєстрації речових прав, що почали діяти з 01.01.2016 р.

Змінена система органів, що здійснюють державну реєстрацію прав.

Раніше державну реєстрацію прав здійснювали державні реєстратори, що були державними службовцями та входили до структури Міністерства юстиції України, а також нотаріуси (як спеціальні суб'єкти) в окремих випадках, передбачених законом.

Тепер право здійснення державної реєстрації прав, окрім державних реєстраторів, що належать до структури Міністерства юстиції України, також отримали виконавчі органи місцевого самоврядування, нотаріуси, акредитовані суб'єкти, які пройшли акредитацію та виконали ряд законодавчо встановлених вимог, а також державні виконавці у разі державної реєстрації обтяжень, накладених під час примусового виконання рішень відповідно до закону.

Проведення державної реєстрації прав не прив'язане до місцезнаходження об'єкту.

В новому Законі про реєстрацію прав законодавець відійшов від практики вчинення реєстраційних дій за територіальним принципом (за місцезнаходженням об'єкту нерухомого майна) та дозволив заявникам звертатись для проведення реєстраційних дій до будь-якого державного реєстратора незалежно від місцезнаходження об'єкта нерухомого майна.

Момент виникнення речових прав на нерухоме майно та їх обтяження тепер чітко визначений Законом про реєстрацію прав.

Скасовано видачу свідоцтв на право власності на нерухоме майно державним реєстратором, в т.ч. на новозбудовані або реконструйовані об'єкти нерухомого майна.

Рішення державного реєстратора та інформація з Державного реєстру прав в паперовій формі видаються на вимогу заявника без використання спеціальних бланків, проставлення підпису та печатки державного реєстратора.

Змінений розмір плати за проведення державної реєстрації прав, внесення змін до записів Державного реєстру прав та надання інформації з Державного реєстру прав.

3. Щодо зміни порогових показників для отримання дозволу Антимонопольного комітету України на концентрацію

26 січня 2016 року Верховна Рада України ухвалила Закон «Про внесення змін до Закону України «Про захист економічної конкуренції» (щодо підвищення ефективності системи контролю за економічними концентраціями) (далі – «Закон № 2168а»), яким значно збільшено порогові показники для отримання дозволу Антимонопольного комітету України на концентрацію.

Згідно з Законом № 2168а дозвіл на концентрацію необхідно отримувати у випадку, якщо:

- сукупна вартість активів або сукупний обсяг реалізації товарів учасників концентрації за останній фінансовий рік, у тому числі за кордоном, перевищує суму, еквівалентну 30 мільйонам євро, і при цьому вартість (сукупна вартість) активів або обсяг (сукупний обсяг) реалізації товарів в Україні не менш як у двох учасників концентрації, перевищує суму, еквівалентну 4 мільйонам євро у кожного;

або

- сукупна вартість активів або сукупний обсяг реалізації товарів в Україні суб'єкта господарювання, щодо якого набувається контроль, або суб'єкта – продавця активів, частки (акцій, паїв), або хоча б одного із засновників створюваного суб'єкта господарювання за останній фінансовий рік перевищує суму, еквівалентну 8 мільйонам євро, і при цьому обсяг реалізації товарів хоча б одного іншого учасника концентрації перевищує суму, еквівалентну 150 мільйонам євро.

Крім того, Закон № 2168а запроваджує неіснуючу до цього часу процедуру попередніх консультацій у справах про концентрацію, а також встановлює спрощену скорочену процедуру отримання дозволу на концентрацію.

Закон № 2168а набирає чинності через два місяці з дня його опублікування, а отже з огляду на існуючу процедуру та строки підписання законів Президентом України та порядок їх опублікування, очікуємо, що Закон № 2168а набере чинності вже наприкінці квітня поточного року.

Цей огляд останніх змін до чинного законодавства України не є юридичною консультацією і може бути використаний виключно для отримання загальної інформації.

За додатковою інформацією звертайтеся до юридичної фірми «Антика» :

вул. Хрещатик, 12, 2-й поверх
м. Київ, 01001, Україна
тел./факс: +38 044 390 09 20/21
office@antikalaw.com.ua
www.antikalaw.com.ua